

Fecr Yayınları: 226

ALLAH'IN SON ELÇİSİ

Prof. Dr. Mustafa ÖZKAN

© FCR YAYIN REKLAM BİLGİSAYAR SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.
(Sertifika no: 13178)

Mizanpaj ve Kapak
FCR

Baskı ve Cilt
ANKARA ÖZGÜR MATBAACILIK
BASIM YAYIN DAĞITIM SAN. TİC. A. Ş.
Ostim OSB Mh. 1250 Cd. No: 24 Yenimahalle/ANKARA
Tel: 0312.385 70 77 (Sertifika no: 46821)

1. *Baskı*: Ekim 2016
2. *Baskı*: Ekim 2020

ISBN: 978-605-9652-13-1

FCR YAYIN REKLAM BİLGİSAYAR SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.
Hacı Bayram Mah. Boyacılar Sk. No: 14/1 Ulus-Altındağ/ANKARA
Tel: (0312) 310 08 60 (pbx) - Fax: (0312) 311 47 89
Web: www.fcr.com.tr • e-mail: fcr@fcr.com.tr

ALLAH'IN SON ELÇİSİ

Prof. Dr. Mustafa ÖZKAN

Ankara 2020

Prof. Dr. Mustafa Özkan

1971 yılında Adıyaman'da doğdu. 1999 yılında Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu. 2002 yılında *Medine Vesikası* başlıklı teziyle yüksek lisansını ve 2007 yılında *Emeviler Döneminde İktidar-Ulema İlişkisi* başlıklı tezi ile doktorasını, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde tamamladı. Ocak 2014'te *Dört Halife ve Emeviler Döneminde Din-Devlet İlişkisi* isimli çalışmasıyla doçent, 2019 yılının nisan ayında ise profesör oldu. İngilizce ve Arapça bilen Özkan, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi İslam Tarihi Anabilim Dalı'nda öğretim üyesi ve aynı zamanda İslam Tarihi ve Sanatları Bölüm Başkanlığı görevini yürütmektedir.

Yayımlanmış kitaplardan bazıları şunlardır:

Emeviler Döneminde İktidar-Ulema İlişkisi, Ankara Okulu Yayınları, 2008.

Dört Halife ve Emeviler Döneminde Din-Devlet İlişkisi, Araştırma Yayınları, 2015.

Hız Muhammed Fakir miydi? Liberte Yayınları, 2016.

Dört Halife Dönemi, Fecr Yayınları, 2016.

Medine Vesikası, Fecr Yayınları, 2018.

Sa'd b. Ebu Vakkas, Beyan Yayınları, 2019.

Kavram Atlası, İslam Tarihi I, Gazi Yayınları, 2020.

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	7
--------------	---

I. BÖLÜM

İSLAM'DAN ÖNCE ARAP YARIMADASI'NDA GENEL DURUM	9
1- Dinî Durum.....	9
2- Siyasî Durum	11
3- İktisadî Hayat.....	12
4- Sosyal ve Kültürel Hayat	13

II. BÖLÜM

PEYGAMBERLİK ÖNCESİ HZ. MUHAMMED	17
1- Hz. Peygamber'in Doğumu	17
2- Sütannesine Verilişi.....	21
3- Hz. Muhammed'in Çobanlık Yapması.....	24
4- Resûlullah'ın Suriye Yolculuğu	25
5- Hz. Muhammed ve Hilfu'l-Füdûl.....	29
6- Hz. Peygamber'in Hz. Hatice İle Evliliği	30
7- Allah Resûlü'nün Kâbe Hakemliği.....	31
8- Resûlullah'ın Dinî Hayatı	32
9- Hz. Muhammed'in Geçimi.....	33

III. BÖLÜM

HZ. MUHAMMED'İN PEYGAMBERLİĞİNİN MEKKE DÖNEMİ	37
1- Hz. Muhammed'in Vahiy Alması.....	37
2- İslam'ı Tebliğ Ve Müşriklerin İslam'a Karşı Çıkışları	38
3- Rukâne, Hz. Hamza ve Hz. Ömer'in Müslüman Oluşları.....	42
4- Habeşistan'a Hicret	44
5- Boykot Yılları.....	45
6- Hüzün Yılı	47
7- Tâîfî Ziyaret	48
8- İsrâ ve Mirac.....	49
9- Akabe Biatları	50

IV. BÖLÜM

HZ. MUHAMMED'İN PEYGAMBERLİĞİNİN MEDİNE DÖNEMİ	53
1- Hicretten Önce Medine'de Genel Durum	55
2- Hicretten Sonraki İlk Faaliyetler	56
a- Kardeşlik (Muâbât) Antlaşması.....	56
b- Mescid-i Nebevî'nin İnşası	58
c- Suffe.....	58
d- Birlikte Yaşama Projesi: Medine Anayasası.....	60

V. BÖLÜM

HZ. MUHAMMED'İN YAPTIĞI BAZI ÖNEMLİ SAVAŞ, ANTLAŞMA VE FAALİYETLER.....	69
1- Bedir Savaşı.....	72
2- Kaynukaoğulları Savaşı	79
3- Uhud Savaşı	79
4- Nâdiroğulları Savaşı	83
5- Bi'r-i Maüne ve Recî' Olayları.....	83
6- Hendek Savaşı.....	84
7- Kureyzaoğulları Savaşı.....	86
8- Mustalikoğulları Savaşı ve İfk Hadisesi	87
9- Hudeybiye Antlaşması	89
10- İslam'a Davet Mektupları.....	94
11- Hayber'in Fethi.....	97
12- Mekke'nin Fethi ve Sonrasındaki Bazı Gelişmeler	98
13- Mûte Savaşı	104
14- Tebük Seferi.....	105

VI. BÖLÜM

KÜLTÜR VE MEDENİYET	107
1- Aile	108
2- İbadet Hayatı.....	112
3- Eğitim-Öğretim.....	115
4- Devlet İdaresi	117
5- Adli Yapı	122
6- İktisadî Hayat.....	123
a- Hz. Peygamber'in Gelirleri	127
b- Hz. Muhammed'in Giderleri	129
c- İktisadî Hayatı Düzenleme.....	131
7- Askerî Yapı.....	133
8- Spor ve Eğlence.....	135
9- Sağlık.....	139

VI. BÖLÜM

HZ. PEYGAMBER'İN VEFATI.....	143
BİBLİYOGRAFYA.....	149
DİZİN	158

ÖN SÖZ

Hız. Muhammed (s.a.v.)'in, en çok anılan ancak en az anlaşılan insanların başında geldiği söylenebilir. Kanaatimizce bu ilişki, büyük oranda usûl/metodoloji ile ilgilidir. Şöyle ki, peygamber anlayışımızı oluştururken Kur'an, sahih hadis ve ilk dönem siyer-meğazî kaynaklarından fazla yararlanmıyoruz. Böyle olunca peygamber tasavvurumuzun oluşmasında mevcut kültür, şahsî tecrübelerimiz, içinde bulunduğumuz psikoloji, konjonktürel şartlar ve beklentilerimiz belirleyici olabiliyor. Ayrıca usûl kaynaklı bu problem, İslam dünyasında birbirleriyle çelişen ve çatışan çok sayıda farklı peygamber anlayışını beraberinde getirebiliyor.

Allah Resûlü'nü doğru anlamak için kaynak olarak Kur'an, sahih hadisler ve ilk dönem siyer-meğâzî kaynakları esas alınmalı, bu süreçte akıl da doğru ve etkin bir şekilde kullanılmalıdır. Ayrıca Hz. Peygamber'in neyi, niçin, ne zaman ve nasıl yaptığını ya da söylediğinin tespiti açısından; onun yaşadığı dönemin dinî, siyasî, sosyal ve kültürel yapısını bilmek gerekir. Resûlullah'ın muhatabı olan dönemin kültürü, insanı ve insanî faaliyetleri bilinmeden, Hz. Muhammed'i doğru anlamak oldukça zor olacaktır.

Elinizdeki eser Kur'an, hadis ve ilk dönem siyer-meğâzî kitapları esas alınarak yazılmaya çalışılmıştır. Çalışmada konular kronolojik olarak ve ana hatlarıyla ele alınmıştır. Ayrıca çalışmamızda, Hz. Peygamber'in doğumu esnasında meydana geldiği belirtilen olağanüstü olaylar, kalp yarılma hadisesi, Rahip Bahirâ ile yapıldığı belirtilen görüşmeye ilişkin haberlerin mahiyeti gibi tartışmalı konular bilimsel bir açıdan değerlendirilmeye çalışılmıştır.

Çalışmamda yardımlarını esirgemeyen aileme ve Fecr Yayınevi yetkilisi Hüseyin Nazlıaydın'a çok teşekkür ediyorum.

Temennimiz bu eserin, İslam'ın son elçisinin doğru anlaşılması, sevilmesi ve örnek alınmasına katkı sağlamasıdır.

Mustafa Özkan

Ankara 2020